

УДК 346.6

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УКРАЇНІ

Студ. Я.І Олефіренко, гр. БП-1-16
Науковий керівник доц. М.С. Удовик

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання: Мета роботи полягає у дослідженні удосконалення податково законодавства в Україні.

Завдання дослідження:

1. визначити поняття податкового законодавства в Україні
2. розкрити напрями податкової політики

Об'єкт та предмет дослідження. Питання розвитку податкової політики на сьогодні відносяться до найактуальніших в економічному та соціальному житті України. Це зумовлено новими явищами в економіці України, її спрямуванням на перехід до ринкових відносин, де управління господарчими процесами вимагає активного використання інструментів фінансового механізму, які включають податки.

Методи та засоби дослідження. Серед важелів, за допомогою яких держава впливає на розвиток економіки, важливе місце належить податкам. Будь-яка держава широко використовує податкову політику як певний регулятор впливу на негативні явища ринку. Податки, як і вся податкова система, є могутнім інструментом управління економікою в умовах ринку.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Податкова політика України має бути спрямована на розширення бази оподаткування, запровадження системи економічних заходів з метою детінізації української економіки та легалізації доходів юридичних та фізичних осіб.

Результати дослідження. Дану проблему досліджує безліч як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, зокрема це: Мартиненко В.П., Огоновський А.Р. та інші. Незважаючи на значні здобутки у дослідженні вказаної проблеми, низка питань щодо реформування податкової політики України вимагають досліджень і наукових розробок.

Податкова політика - це діяльність держави по встановленню, правовому регламентуванню та організації стягнення податків і зборів, метою якої є формування централізованих фінансових ресурсів держави в процесі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту

Податкова політика повинна забезпечити вирішення двоєдиного завдання. З одного боку - це встановлення оптимальних податків, які не стримуватимуть розвиток підприємництва, а з іншого - забезпечення надходження до бюджету коштів, достатніх для задоволення державних потреб. Тому головним завданням податкової політики є встановлення балансу між двома чинниками, якими визначається потреба в податках: необхідністю фінансового забезпечення виконання державою притаманних їй функцій та вирішенням соціально-економічних завдань.

Сучасна проблема розвитку податкової політики полягає у відсутності в Україні достатнього науково-практичного досвіду в стратегічному управлінні податковою політикою, і держава має йти шляхом експериментального пошуку кращих варіантів податкової системи, роблячи багато помилок.

Тому головними напрями податкової політики в Україні мають стати: створення умов для динамічного розвитку підприємств та галузей народного господарства; прискорення процесів формування реального власника в усіх галузях національної економіки; розширення сфери малого бізнесу; підвищення добробуту

населення за рахунок соціальної спрямованості бюджетних видатків; оптимізація співвідношення між фінансовими ресурсами, мобілізованими до бюджетів різних рівнів, і грошовими засобами, що залишаються в розпорядженні юридичних та фізичних осіб; посилення ролі прямих податків, зокрема податку на прибуток, податок на власність, на використовувані ресурси і скорочення непрямих податків, передусім універсальних акцизів; підвищення ролі місцевих податків; застосування економічних важелів для обмеження товарообмінних операцій.

Однак, в сучасних умовах є багато недоліків щодо реалізації цих напрямів. Це: значна складність та суперечливість податкової системи; фіскальна спрямованість податкової системи і недостатня орієнтація регулюючої функції на стале економічне зростання; складна, неоднорідна та нестабільна нормативно-правова база оподаткування, а також неузгодженість та суперечливість окремих законодавчих норм; витрати на адміністрування окремих податків є значними порівняно з доходами бюджету, що формуються за рахунок їх справляння; значна нерівномірність розподілу податкового тягаря через наявність великої кількості податкових пільг та існування різноманітних схем ухиляння від сплати податків; непрозорість податкового регулювання; діяльність Міністерства фінансів України, Державної фіскальної служби України щодо реалізації державної податкової політики є недостатньо узгодженою і ефективною внаслідок недосконалого правового регулювання їх взаємовідносин; корумпованість і каральний зміст податкових відносин.

Також ще одною проблемою реалізації напрямів податкової політики є існуючі негативні риси чинного законодавства, а саме: велика чисельність нормативних документів та невідповідність законів та підзаконних актів, які регулюють податкові відносини; нестабільність податкового законодавства, а саме численні зміни та поправки до існуючих законів; відсутність регулюючої функції та зосередження на фіскальній ролі податків; наявність законів, які належать до інших галузей права, але зачіпають питання регулювання податкових відносин; відсутність достатніх правових гарантій для учасників податкових відносин.

Удосконалення напрямів податкової політики необхідно проводити через послаблення податкового тиску щодо тих, хто платить податки та інвестує кошти у виробництво. Для цього необхідно насамперед знизити кількість податків, тому що наше податкове законодавство цим переобтяжене. З другого боку - необхідно полегшити податковий тиск.

Таким чином, виникає необхідність удосконалення податкової політики України за такими напрямами: дегінізація економіки та боротьба з корупцією в системі адміністрування податків шляхом посилення кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків та корупцію у системі державних органів влади; реформування спрощеної системи оподаткування; реформування системи відрахувань до фондів соціального страхування шляхом запровадження єдиного соціального податку.

Висновки. Отже, основними завданнями вдосконалення податкової політики в Україні мають бути: формування нового інституційного середовища оподаткування, сприятливого для реалізації принципу рівності всіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації, формування відповідального ставлення платників до виконання своїх податкових зобов'язань; забезпечення більш рівномірного розподілу податкового тягаря між платниками податків; демократизація податкової служби України, а саме зміна ідеології її функціонування у роботі з платниками та міжнародними партнерами. Саме завдяки вирішенню цих завдань можна досягти значного поліпшення стану податкової галузі в Україні.

Ключові слова. Податковий тиск, детінізація економіки, малий бізнес, фонди соціального страхування, фінансовий механізм.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лекарь С. Особливості розвитку податкової політики в Україні на сучасному етапі // Економіст. - 2005. - № 4. - С. 29-30.
2. Мартиненко В. П. Податкова політика України та її вдосконалення з метою активізації інвестиційної діяльності / В.П. Мартиненко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2008. - № 2. - С. 46-51.
3. Огоновський А.Р. Система податків в Україні та основні напрями її реформування // Науковий вісник. - 2008. - № 17. - С.228 - 238.
4. Петрович Й. Проблеми розвитку та шляхи вдосконалення податкової політики України // Банківська справа. - 2008р. - № 6. - С. 43-49.

УДК 332.0

ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ, ЯК СУБ'ЄКТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Студ. А.А. Слишинська, гр. БП-1-14

Науковий керівник: Н.В. Кулак

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета. Дослідити законодавство України в сфері регулювання підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем. Визначити поняття фізичної особи-підприємця як суб'єкта підприємницької діяльності та особливості здійснення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем.

Завдання.

1. Дослідити нормативне регулювання у сфері підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем.
2. Виявити особливості здійснення підприємницької діяльності фізичною особою-підприємцем.

Об'єкт та предмет дослідження. Нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері підприємницької діяльності.

Методи та засоби дослідження. Дослідження нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері підприємницької діяльності, за допомогою формально-юридичного та діалектичного методів, системного аналізу й системного синтезу.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. У зв'язку із тим, що фізичні особи, які займаються підприємницької діяльністю складають основу середнього класу, що є базою для успішного економічного розвитку будь-якої країни дуже важливо розуміти сутність поняття фізичної особи-підприємця.

Результати дослідження. Питання правового статусу фізичних осіб-підприємців досліджувалося багатьма вченими, серед яких: В. Ротань. В. Ротань підкреслює, що фізична особа-підприємець є новим явищем для вітчизняної правотворчої і правозастосовчої практики. Потрібно належне освоїти цей соціально-правовий феномен. Доки такого освоєння не відбудеться, існує залежне перш за все від науки підґрунтя для недостатньої визначеності правового статусу фізичних осіб-